

ZWIĘKSZANIE WRAŻLIWOŚCI METODY *COMPOSITE TIME TRADE-OFF* W SZACOWANIU UŻYTECZNOŚCI STANÓW ZDROWIA

MICHAŁ JAKUBCZYK

ZAKŁAD WSPOMAGANIA I ANALIZY DECYZJI

SZKOŁA GŁÓWNA HANDLOWA W WARSZAWIE

PODZIĘKOWANIA

- Prezentacja na podstawie artykułu, współautorzy: S. Lipman, B. Roudijk, R. Norman, E. Pullenayegum, Y. Yang, N.Y. Gu, E. Stolk
- Wyniki pochodzą z projektu finansowanego przez EuroQol Research Foundation

AGENDA

- Wprowadzenie: metoda *composite time trade-off* (cTTO) w szacowaniu użyteczności stanów zdrowia
- Motywacja: Problemy z cTTO
- Badanie: modyfikacje cTTO, logistyka badania
- Wyniki

WPROWADZENIE

UŻYTECZNOŚCI STANÓW ZDROWIA

- Cel – pomiar ilości uzyskanego zdrowia (ocena technologii medycznych)
- Wykorzystanie – model QALY
(ang. *quality-adjusted life years*)
 - $u(Q,T) = u(Q) * T$
 - $u(FH) = 1$ (FH = pełne zdrowia, ang. *full health*)
 - $u(\text{zgon}) = 0$
- Q definiowane za pomocą np. kwestionariusza EQ-5D-5L

KWESTIONARIUSZ

EQ-5D-5L

MOBILITY

- I have no problems in walking about
- I have slight problems in walking about
- I have moderate problems in walking about
- I have severe problems in walking about
- I am unable to walk about

SELF-CARE

- I have no problems washing or dressing myself
- I have slight problems washing or dressing myself
- I have moderate problems washing or dressing myself
- I have severe problems washing or dressing myself
- I am unable to wash or dress myself

USUAL ACTIVITIES *(e.g. work, study, housework, family or leisure activities)*

- I have no problems doing my usual activities
- I have slight problems doing my usual activities
- I have moderate problems doing my usual activities
- I have severe problems doing my usual activities
- I am unable to do my usual activities

PAIN / DISCOMFORT

- I have no pain or discomfort
- I have slight pain or discomfort
- I have moderate pain or discomfort
- I have severe pain or discomfort
- I have extreme pain or discomfort

ANXIETY / DEPRESSION

- I am not anxious or depressed
- I am slightly anxious or depressed
- I am moderately anxious or depressed
- I am severely anxious or depressed
- I am extremely anxious or depressed

SZACOWANIE UŻYTECZNOŚCI

- Próba losowa z populacji generalnej
- Rozważane hipotetyczne stany zdrowia
- Ekonometryczna ekstrapolacja użyteczności do wszystkich stanów (dla EQ-5D-5L to 3125 stanów), tzw. *value set* (np. Golicki et al. 2019)
- Podstawową techniką szacowania dla EQ-5D-5L jest metoda handlowania czasem (TTO)

TTO – ILUSTRACJA

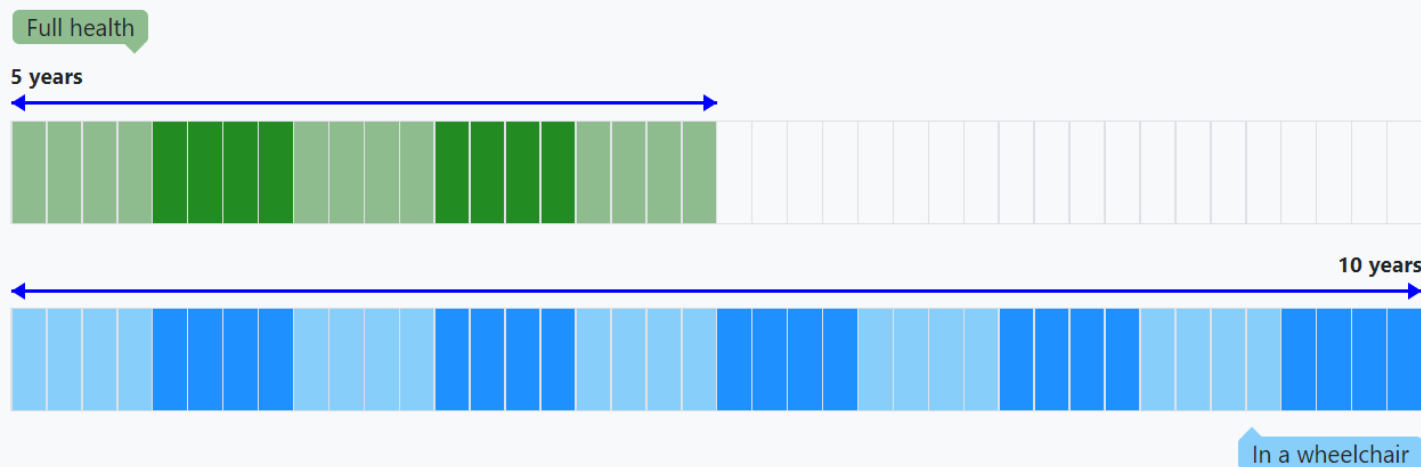
Which is better, Life A, Life B, or are they about the same? (press Reset to start anew for a given health state)

A

A & B are about the same

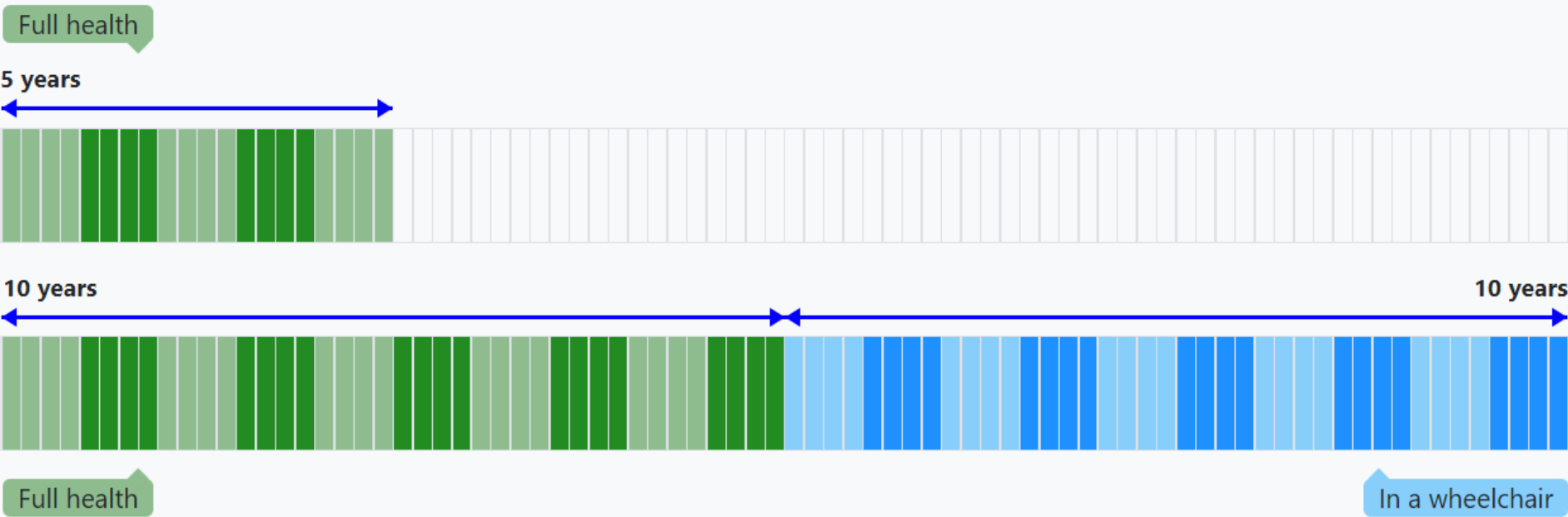
B

LEAD TIME TTO (LT-TTO)

- Standardowe TTO nie pozwala szacować $u(Q) < 0$, tj. stanów gorszych od zgonu (WTD = ang. *worse than dead*)
- LT-TTO – dodajemy 10 lat w FH do obu wariantów, aby umożliwić dalsze oddawanie lat
- Do LT-TTO przechodzimy, jeśli $(10, Q) < \text{zgon}$.
- standardowe TTO + LT-TTO = *composite TTO* (cTTO)
- cTTO wystandaryzowane (tzw. protokół EQ-VT 2.1) i powszechnie używane

LT-TTO – ILUSTRACJA

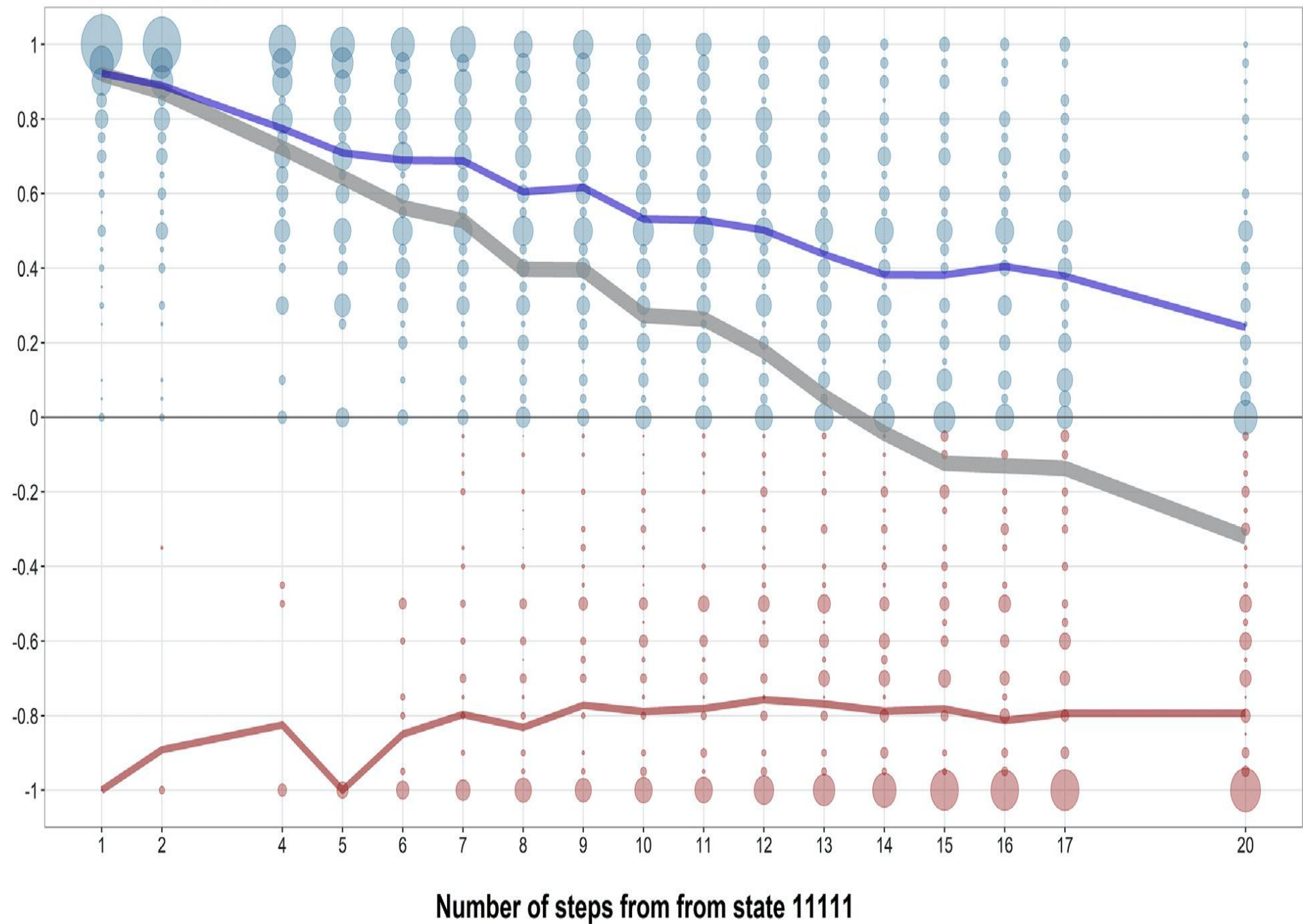

MOTYWACJA

PROBLEMY Z CTTO

- *Non-trading* (NT), tj. przypisywanie $u(Q)=1$
 - >6% ogółem w polskim badaniu (dla niektórych stanów >30%)
 - >50% respondentów choć raz
 - utrata dokładności oszacowań małej poprawy zdrowia
 - preferencje leksykograficzne? → model QALY nie działa
- *All-in-trading* (AIT), tj. oddawanie wszystkich lat w LT-TTO, $u(Q) \leq -1$, cenzurowanie
 - >10% przypadków w polskim badaniu
 - Brak informacji o zakresie użyteczności,
 - zawyżanie użyteczności → zaniżanie korzyści z poprawy złego stanu zdrowia
- Brak korelacji między ciężkością stanu a ujemną użytecznością ($u(Q)$ cenzurowaną także w 0), por. Gandhi et al. 2019
 - oszacowania ujemnych użyteczności niewiarygodne?

Netherlands

HIPOTETYCZNE WYJAŚNIENIA

■ NT

- Preferencje leksykograficzne (czas > jakość)
- Mała rozdzielczość cTTO (jedynie półroczna)
- Awersja do strat i inne – handlowanie powoduje skracanie profilu (FH,T)

■ AIT

- Preferencje
- Nieciągłość preferencji dla (FH,T) vs (FH,I0)+(Q,I0)
Q obecne tylko w jednym wariancie

■ Brak korelacji ciężkości i ujemnej użyteczności

- Efekt bramkarza, (Q,I0) vs zgon.
- *À la* paradoks dźwięku Sheparda

BADANIE

PROJEKT BADANIA

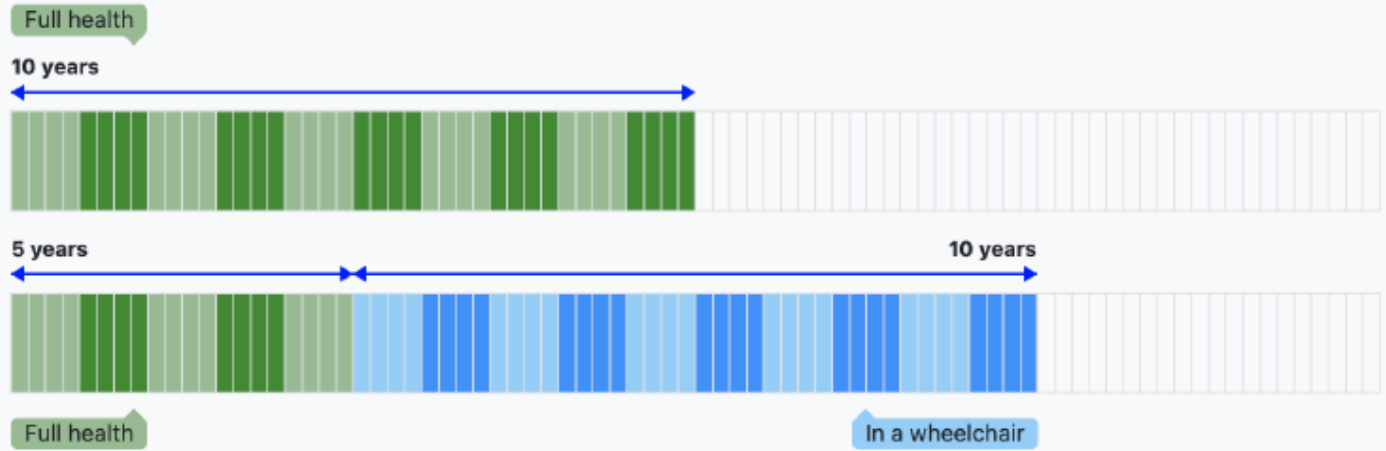
- Trzy ramiona: A, B i C (randomizacja)
- A = standardowe cTTO + dodatkowe pytania
 - NT: Umożliwienie handlowania krótkich okresów
 - AIT: $(Q,5)+(FH,5)$ vs $(Q,10)+(FH,10)$
- B – projektowane w celu usunięcia awersji do strat
 - $(FH,10)$ vs $(FH,T) + (Q,10)$, handlowanie poprawia ofertę
 - Dla WTD: $(FH,10)+(Q,10)+$ vs $(FH,T)+(Q,10-T)$
- C – usunięcie awersji do strat + jednolity format dla stanów lepszych i gorszych od zgonu

A

A & B are about the same

B

Reset

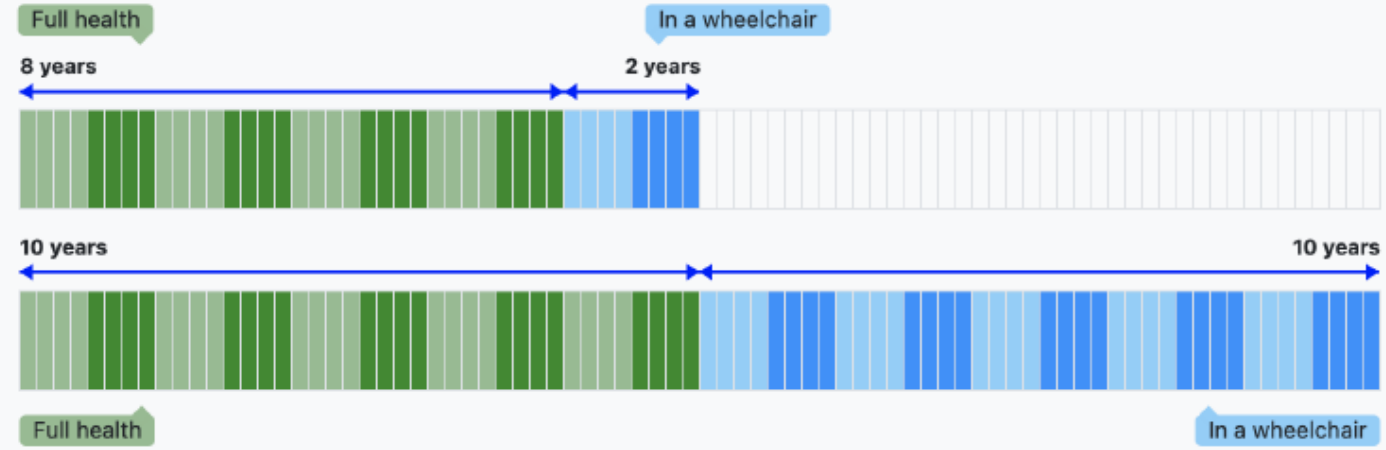

A

A & B are about the same

B

Reset

ORGANIZACJA BADANIA

- 478 respondentów, studenci Erasmus University Rotterdam, wynagrodzenie
- 5 ankieterów (2 doświadczonych, 3 studentów MSc)
- Badanie online przez Zoom, z dzieleniem ekranu aplikacji
- Ankieta ok. 45 min.
- Ankieterzy i ankietowani wynagradzani
- Zbieranie danych marzec-maj 2021

WYNIKI

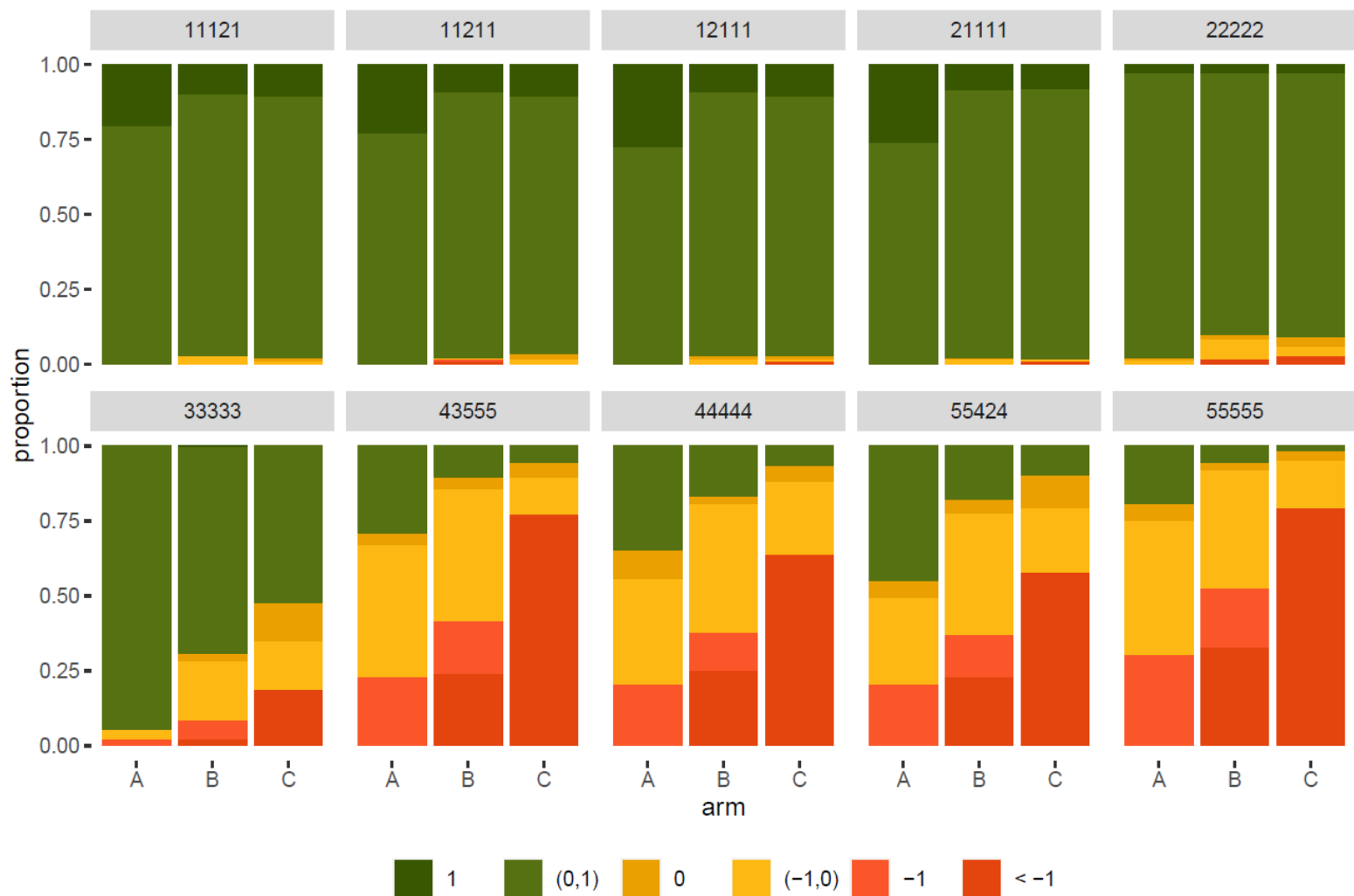
STRUKTURA PRÓBY

	Arm A	Arm B	Arm C	Overall
n	159	157	156	472
n (%) female	92 (57.9%)	84 (53.5%)	100 (64.1%)	276 (58.5%)
mean age (SD)	22.7 (3.2)	22.7 (3.2)	22.9 (3.1)	22.7 (3.2)
mean VAS (SD)	81.9 (10.6)	81.7 (11.4)	82.5 (9.7)	82.0 (10.6)
<i>n</i> (%) 11111	54 (34.0%)	52 (33.1%)	62 (39.7%)	168 (35.6%)
<i>n</i> (%) 11112	22 (13.8%)	28 (17.8%)	32 (20.5%)	82 (17.4%)
<i>n</i> (%) 11121	22 (13.8%)	15 (9.6%)	14 (9.0%)	51 (10.8%)
<i>n</i> (%) 11122	16 (10.1%)	14 (8.9%)	9 (5.8%)	39 (8.3%)
<i>n</i> (%) 11222	3 (1.9%)	8 (5.1%)	7 (4.5%)	18 (3.8%)
<i>n</i> (%) 11113	8 (5.0%)	4 (2.5%)	4 (2.6%)	16 (3.4%)
<i>n</i> (%) 11212	6 (3.8%)	5 (3.2%)	2 (1.3%)	13 (2.8%)
<i>n</i> (%) own health problems	35 (22.0%)	21 (13.4%)	27 (17.3%)	83 (17.6%)
<i>n</i> (%) family health problems	126 (79.2%)	125 (79.6%)	110 (70.5%)	361 (76.5%)
<i>n</i> (%) family premature death	76 (47.8%)	71 (45.2%)	67 (42.9%)	214 (45.3%)
<i>n</i> (%) religious	31 (19.5%)	31 (19.7%)	31 (19.9%)	93 (19.7%)

WYNIKI DLA B I C VS CTTO

State	Arm A			Arm B			Arm C		
	mean (SD)	% NT	$u \leq -1$	mean (SD)	% NT	$u \leq -1$	mean (SD)	% NT	$u \leq -1$
11121	0.91 (0.11)	21	0	0.78 (0.26)	10	0	0.69 (0.24)	11	0
11211	0.91 (0.09)	23	0	0.77 (0.29)	10	1	0.70 (0.25)	11	0
12111	0.92 (0.11)	28	0	0.78 (0.23)	10	0	0.69 (0.29)	11	1
21111	0.91 (0.11)	26	0	0.76 (0.23)	9	0	0.69 (0.26)	8	1
22222	0.74 (0.25)	3	0	0.53 (0.43)	3	1	0.43 (0.78)	3	3
33333	0.49 (0.36)	0	2	0.17 (0.59)	1	8	-0.26 (1.35)	0	19
43555	-0.40 (0.52)	0	23	-1.36 (3.14)	0	41	-2.14 (2.40)	0	77
44444	-0.29 (0.54)	0	20	-1.48 (3.72)	0	38	-1.81 (2.20)	0	64
55424	-0.21 (0.56)	0	20	-1.20 (2.94)	0	37	-1.55 (2.20)	0	58
55555	-0.53 (0.46)	0	30	-2.15 (4.27)	0	52	-2.52 (2.63)	0	79

WYNIKI DLA B I C VS CTTO, C.D.

DODATKOWE PYTANIA W RAMIENIU A

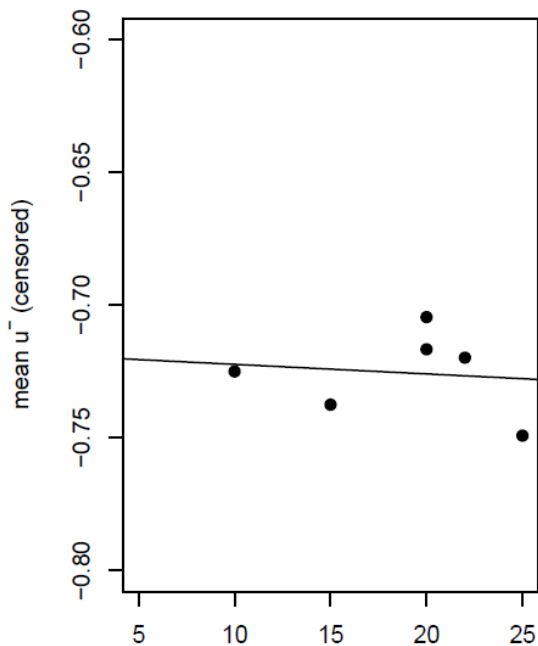
State	n, % trading	time traded: mean (SD), median	time (non-zero): mean, median
11121	33, 63.6%	49.5 (126.1), 7	77.8, 60
11211	37, 67.6%	51.7 (131.6), 7	76.5, 30
12111	44, 68.2%	41.8 (70.1), 8.5	61.3, 30
21111	42, 66.7%	48.5 (84.4), 12	72.7, 30
22222	5, 80%	393.4 (483.2), 150	491.8, 435

■ Dla AIT:

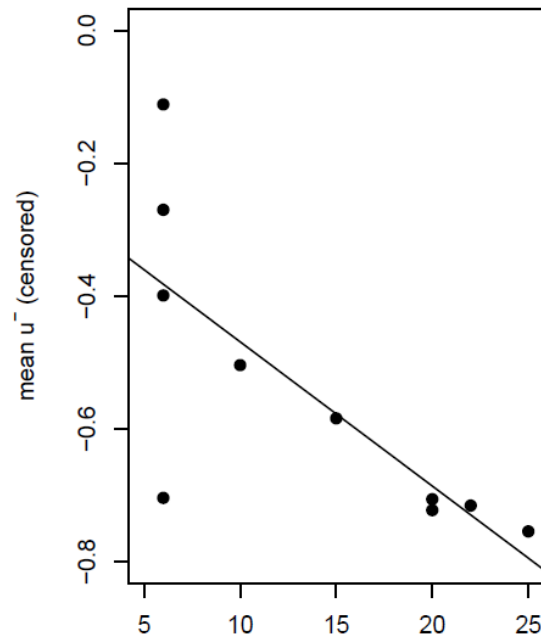
92% przypadków (Q,5)+(FH,5) lepsze od (Q,10)+(FH,10), czyli $u(Q) < -1$

CIĘŻKOŚĆ STANU A ŚREDNIA UJEMNA UŻYTECZNOŚĆ (CENZUROWANA W -I)

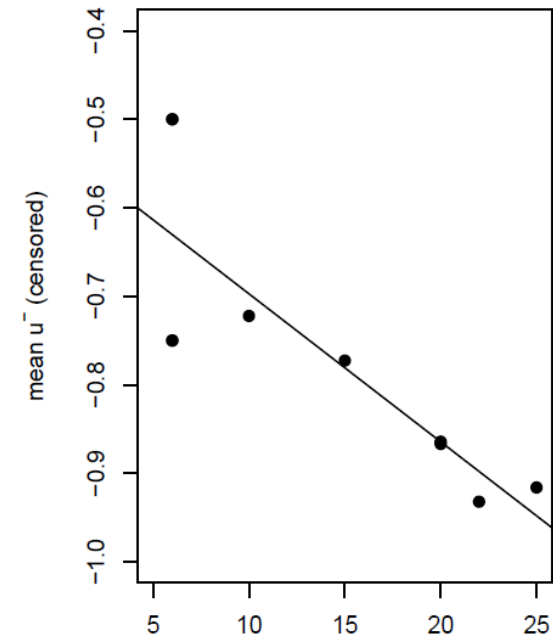
A

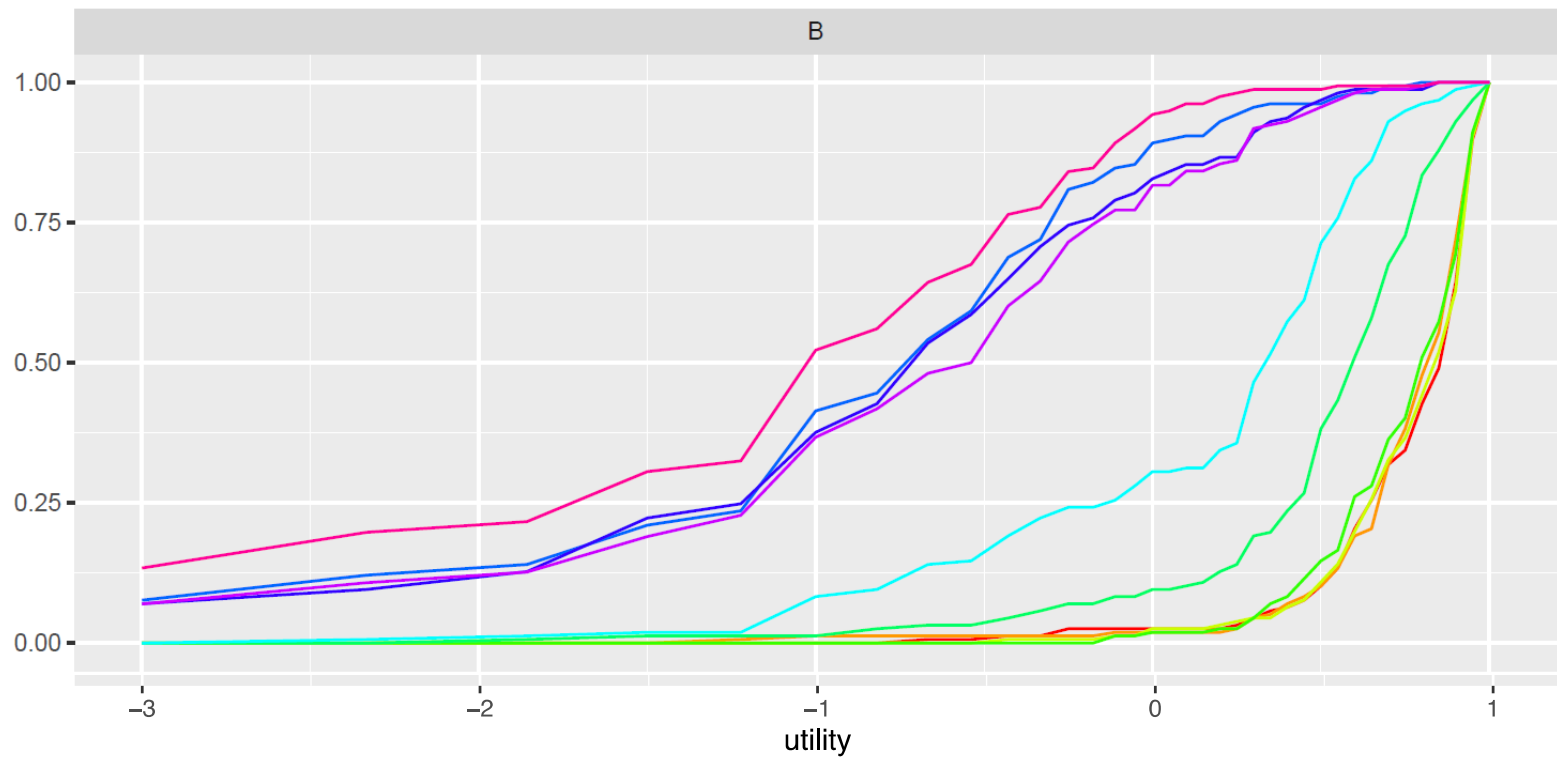
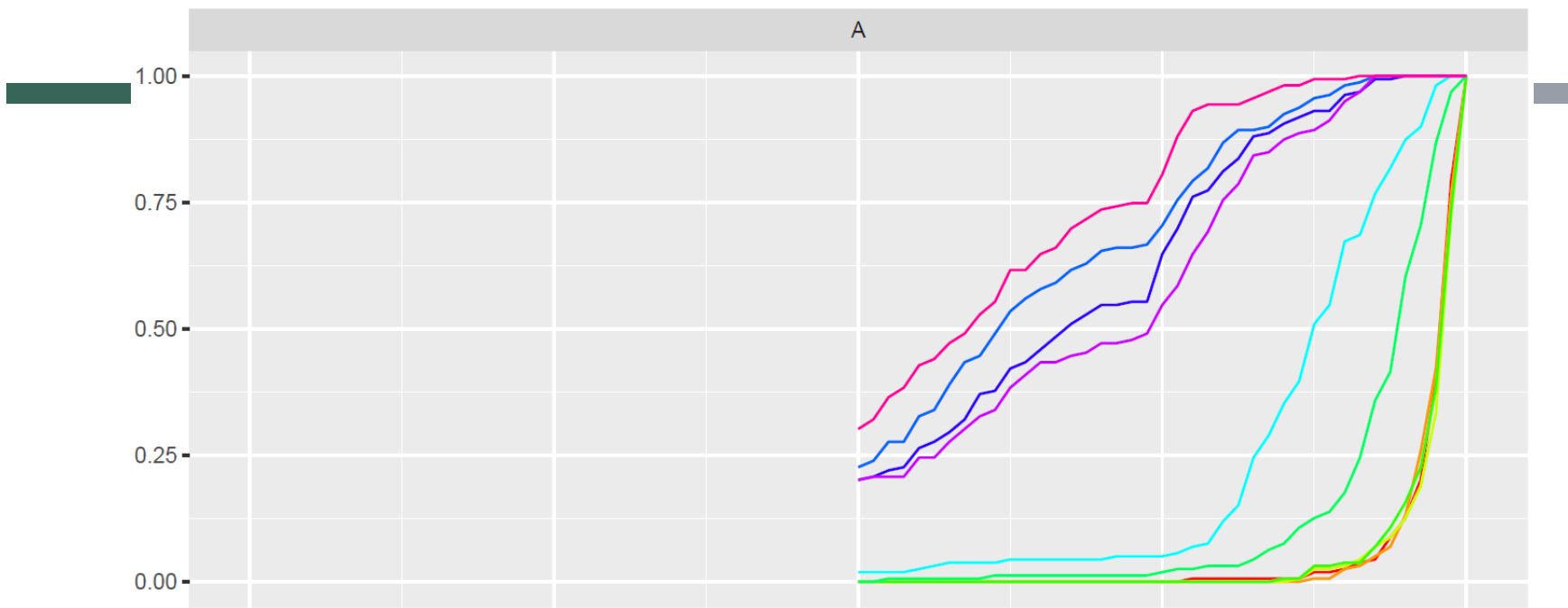

B

C

UWAGI KOŃCOWE

- Ramiona B i C zwiększały niespójności i były trudniejsze dla respondentów
- Możliwość oddawania krótszego czasu za poprawę jakości oraz unikanie awersji do strat zwiększa skłonność do handlowania w TTO (preferencje leksykograficzne rzadsze niż cTTO sugeruje)
- Standardowe cTTO przeszacowuje użyteczności (problem cenzurowania w -I jest duży)
- Respondenci niechętnie oceniają stan jako bezpośrednio gorszy od zgonu. Takie porównanie jest niespójne z pytaniami w LT-TTO, co zaburza rozkłady wartości.

DZIĘKUJĘ!